

Cussegli da vischnaunca 18-2013/2016
Seduta dils 16 da schaner 2015

Protocol

dalla seduta dil cussegli da vischnaunca,
venderdis, ils 16 da schaner 2015, allas 20¹⁵– 00⁰⁷
en casa communalia

Presidi: Edgar Durschei

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegli	Christoph Berger Armin Berther Adrian Bigiel Silvio Candinas Edgar Durschei Rita Huonder-Tenner Wendelin Jacomet Jordana Lozza-Desax	Armin Manetsch Flavio Murer Adrian Pally Alfred Spescha Rico Tuor Livio Zanetti
b) Suprastanza communala	Francesg Cajacob Madlen Deflorin-Spescha Cecilia Maissen-Desax	Iso Mazzetta Roger Tuor
c) Cumissiun da gestiun	Beat Hosang Manfred Caviezel	Toni Huonder
d) Canzlist communal	Andri Hendry	
e) Perstgisas	Marco Schmed	
f) Hospes	14 persunas	

"Jeu beneventel Vus alla 18avla seduta dalla perioda d'uffeci 2013/2016. Quella ha buca liug a Segnas sco ei era vegniu ad ureglia, mobein sin giavisch dil president da vischnaunca cheu en casa communal, per ch'igl access tier las datas da contabilitad seigi daus sch'ei vegn damondas ord il cussegl.

Oz ha jeu la honur d'astgar tgamunar per l'emprema gada atras la seduta dil cussegl da vischnaunca sco president. Quella honur ei stada cumbinada cun beinenqual furnicla el venter. Sin tractanda stat il preventiv 2015 surluvrau per che nossa suprastonza sappi buca mo luvrar cun in preventiv da seracass. L'incarica per mesiras da spargn el quen current per saver selubir dapli expensas el quen d'investiziun era gia vegnida dada avon in onn entras il cussegl da vischnaunca tier la tractaziun dil preventiv 2014. Duront igl onn 2014 ha il cussegl dumandau differentas gadas suenter las mesiras da spargn ed ei adina puspei vegnius consolaus cun in niev termin. Vid la bunaveglia dil cussegl ha ei buca muncau.

Aschia ei era la reducziun dil pei da taglia vegnida plidentada ella seduta dils 20 da november 2014 e duei buca vegnir tractada tenor il medem schema. Il mument ch'igl alzament dallas taxas per la canalisaziun e la serenera vegn presentaus sto era la reducziun dil pei da taglia vegnir presentada. Per dar peisa a noss'intenziun da spargnar el quen current per haver cheutras daners per investiziuns desistel per igl onn 2015 sin l'indemnisaziun dil president dil cussegl.

Tier las investiziuns sto vegnir dau peisa en emprema lingia a talas che portan in augment d'entradas. Per igl onn 2015 hael il giavisch ch'il cussegl stoppi buca citar artechels ord reglements e leschas per vegnir tier ses dretgs en special per survegnir ils documents ch'el ha il dretg da prender investa.

Sco intervegniu la mesjamna vargada ei ina decisiun prida dil cussegl igl onn vargau ida en vigur. La maschina communal Meili ei vegnida furnida la mesjamna a Cuoz-Sut.

La lescha davart la taxa da hospes e la taxa da turissem ha caschunau per biars discuors. La clara pretensiun dil cussegl da comunicar tgei che vegn fatg cun la taxa ei buca vegnida exaudida, aschia ch'ils arguments da giustificar igl alzament mauncan.

Da patertgar dattan era ils falli signals che vegnan tarmess ora cun in messadi, sco p.ex. „en concordanza cun .....“, che corrispunden buca alla realitad. Jeu sperel che la credibladad dallas informaziuns s'augmenti igl onn 2015.

Plascheivel ei che la neiv dil november ha possibilitau a nossas pendicularas e pertadars turistics ina buna partenza en la sesiun e quei era senza neiv artificiala. Quella gada ha sogn Pierer manegiau meglier cun nus che auters onns.

Dapi la davosa seduta dil cussegl da vischnaunca han suandonta vischina e suandont vischin bandunau il terrester. Cun in bien patratglein nus seregurdar da: Sixten Friz da Raveras, naschiu ils 24 da matg 1968 e morts ils 14 da december 2014 e Filomena Monn-Bisquolm da Cavardiras, naschida ils 12 da zercladur 1928 e morta ils 23 da december 2014.

Els ruaussien en pasch.

Fetg grond plascher hai jeu da comunicar la naschientscha da Riana Bucheli, naschida ils 5 da december 2014, feglia da Silvia e Guido Bucheli-Caduff. Cordial beinvegni ed als loschs geniturs nossa cordiala gratulaziun."

Tractandas:

1. Protocols nr. 16/1- e 16/2-2013/2016
2. Preventiv 2015 (messadis nr. 19- e 19.1-2013/2016)
3. Plan da finanzas 2016 – 2020 (messadis nr. 19- e 19.1-2013/2016)
4. Regulativ pil menaschi dil Center da sport e cultura: Revisiun parziale
(messadi nr. 21-2013/2016)

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Edgar Durschei

Ervin Maissen

Cussegli da vischnaunca 18-2013/2016
Seduta dils 16 da schaner 2015

---

1. Protocols nr. 16/1- e 16/2-2013/2016

President dil cussegli da vischnaunca

Ils protocols ein vegni tarmess tier per posiziun. Enteifer ils 5 dis fixai ei vegniu inoltrau neginas objecziuns.

Ils protocols nr. 16/1- e 16/2-2013/2016 dallas sedutas dils 20 resp. dils 21 da november 2014 vegnan approbai senza midadas.

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Edgar Durschei

Ervin Maissen

2. Preventiv 2015 (messadis nr. 19- e 19.1-2013/2016)

President dil cussegli da vischnaunca

A caschun dalla tractaziun dils 21 da november 2014 ei la fatschenta veginida remessa alla suprastanza communal cun l'incarica da surluvrar il preventiv, aschia ch'il cash-flow sappi veginir augmentaus considerablamein. Per quei intent ha il cussegli da vischnaunca eligiu ina cumissiun accumpignonta.

Suprastanza communal

En num dalla suprastanza communal presenta president communal Francesg Cajacob la fatschenta. A basa d'ina presentaziun da PowerPoint explicescha el las midadas fatgas enviers l'emprema versiun dil preventiv 2015.

Enviers l'emprema versiun dil preventiv sepresentan ils respargns enteifer il quen current sco suonda:

0 Administraziun	- frs. 51'600.--	4.87%
1 Segirtad publica	- frs. 5'400.--	6.33%
2 Scolaziun e formaziun	- frs. 92'500.--	3.88%
3 Cultura e temps liber	- frs. 35'900.--	8.98%
4 Sanadad	- frs. 0.--	0.00%
5 Ovras socialas	- frs. 17'500.--	6.33%
6 Traffic	- frs. 58'100.--	7.93%
7 Ambient	- frs. 19'000.--	10.32%
8 Economia	- frs. 27'000.--	7.80%

Tier la sparta ambient ei previu plientradas da frs. 200'000.-- en connex cugl augment dallas taxas annualas.

Tut en tut eis ei stau pusseivel d'alzar il cash-flow da frs. 461'800.-- sin frs. 980'000.--.

Davart las lavurs previdas en connex cun la damonda da credit per la sanaziun dil Center da sport e cultura (CSC) informescha gerau Roger Tuor. Las lavurs realisadas en connex cul credit concedius igl onn 2014 han saviu veginir liquidadas el rom dil credit concediu. Medemamein ei la sanaziun dalla plaza dira (plaz tgietschen) finida.

Las lavurs enumeradas el messadi tiel preventiv ein urgentas. Indispensabel eis ei da remplazzar las apparaturas dil local da fitness. Las apparaturas actualas ein en in aschi schliet stan ch'igl ei buca pli responsabel da metter a disposizion quellas.

Ordeifer la damonda da credit per la sanaziun vegin actualmein persequitau la sanaziun dil tett. A vesta dalla vegliadetgna dalla cuvrida (plattas d'eternit) pudess quella aunc spitgar ca. 10 onns. Denton dess ei la pusseivladad da metter a disposizion il tett per l'installaziun da cellas fotovoltaicas. El cass d'ina installaziun stuess la cuvrida veginir remplazzada. Il mument dat ei in interessent per ina tala sanaziun dil tett.

Livio Zanetti, president dalla cumissiun parlamentara

Il rapport a scret dils 19 da decembre 2014 vegn completaus cun suandontas objecziuns davart dil president dalla cumissiun parlamentara.

Enten preparar la fatschenta per la tractaziun da questa sera ein vegni endamen ils suandonts plaids che la Claustra ha eligiu sco motto "Stabilitas in progressu". Stabilitas che stat per stabilitad e progressu che stat pil progress. Quei motto savess era survir alla vischnaunca, schegie ch'in preventiv stabil ei buca adina equivalents cul progress che pretenda investiziuns cuntuadas.

Las decisiuns dad oz influeneschan il damaun, nus stuein procurar per in preventiv stabil e tuttina prender decisiuns progressivas. La suprastanza communalha elaborau ina giesta da mesiras co il cash-flow sa vegnir migliuraus. Ils 18 da decembre 2014 ha giu liug ina seduta denter la suprastanza communalha e la cumissiun. La cumissiun ei vegnida orientada davart il proceder dalla suprastanza communalha e tgei mesiras da spargn ch'ein previdas. Las mesiras ein vegnidas elavuradas ensemes cun ils caus dallas differentas partiziuns.

La suprastanza communalha giudichescha las mesiras previdas per realísticas e persistentas. La cumissiun sa buca giudicar las damondas tecnicas en colligaziun cun la contabilitad, quei giudicament sa mo succeder entras la cumissiun da gestiun.

En connex cun la tractaziun dalla sparta 2 (scolaziun e formaziun) ha cusseglier Christoph Berger ord motivs professiunals, sco era privats priu stgisa. Cun caschun dalla discussiun ha la suprastanza communalha constatau che la vischnaunca da Mustér sesanfli en ina situaziun speciala. La vischnaunca porscha differentas purschidas en funcziun da center che paran dad ina vart positivas, ch'ein da l'autra vart cumbinadas cun cuosts supplementars. En quei senn gaudan las vischnauncas ina situaziun pli confortabla.

Il preventiv surluvrau quenta cun entradas supplementaras da frs. 200'000.--. Quellas plientradas san vegnir realisadas mo sin fundament dalla revisiun dalla lescha davart igl allontanament e la purificaziun dallas auas. Ulterioramein selaien quellas mesiras realisar pér suenter l'approbaziun dalla revisiun dalla lescha. Ord vesta dalla cumissiun selai quella mesira realisar pér en connex cul preventiv 2016.

La cumissiun recamonda il medem mument calculaziuns cu e co il pei da taglia sa vegnir sbassaus. En quei connex eis ei da risguardar las investiziuns previdas per la meglieraziun funsila, la sanaziun dalla Claustra sco era ulteriurs projects. La reducziun dil pei da taglia ei era da valetar sco compensaziun pigl alzament dallas taxas pigl allontanament e la purificaziun dallas auas.

La successiun strategica per la realisaziun dils singuls projects ha la suprastanza communalha buca saviu indicar. Indicativ per la priorisaziun dils singuls projects duess il studi cun las prioritads tenor la HTW – elaboraus sin fundament dalla dieta dils 31 d'uost 2014 esser. Il studi sa era vegnir giudicaus sco versiun surluvrada dil maletg empalont. Plinavon spetgan differents buns studis sin lur realisaziun. Quels studis ston vegnir cuntuai per che quels sappien purtar ina plivaleta per la vischnaunca tgei che pretenda in bien agir strategic davart la suprastanza communalha. Impurtont eis ei el rom dall'elaboraziun dalla planisaziun da finanzas e dil preventiv ni d'acquisiziuns d'encurir dad onn tier onn las sligaziuns optimalas. Quei era cun empruar da colligiar certas cumpras cun autres vischnauncas ni cun instituziuns cantunalas.

Per saver optimar il menaschi eis ei era impurtont d'involver tut ils collaboraturs sin tuts scalems. In'autra vesta sa promover la qualitat sco era motivar ils collaboraturs da prestar acziuns supplementaras.

La cumissiun confirma che la suprastonza communal ha exequiu cunscienziousamein l'incarica dil cussegl da vischnaunca, persuenter in grond egraziament.

Ils 22 da december ha la cumissiun avisau la suprastonza communal che la cumissiun da gestiun stoppi entochen la spediziun dils documents resp. la tractaziun da quels entras il cussegl da vischnaunca, examinar il preventiv surluvrau e formular in rapport niev. Medemamein seigien ils documents usitai d'exponer per investa als commembres dil cussegl da vischnaunca.

Ulteriuramein seigi giavischau che tut ils documents relevants seigien publicai ad uras. In bien exemplu ei stau la documentaziun cun las midadas tier l'emprema versiun dil preventiv ch'eran documentadas claramein. En quei senn propona la cumissiun al cussegl da vischnaunca da tractar il preventiv 2015.

Beat Hosang, president dalla cumissiun da gestiun

La situaziun finanziala da nossa vischnaunca ei difficile. La migliuraziun dallas finanzas ei ina gronda sfida che drova dabia engaschi da tut ils organs politics ed ina buna collaboraziun denter ils differents gremis. Igl ei necessari da surponderar tut ils aspects finanzials per saver optimar la relaziun d'expensas e d'entradas. Cunzun igl aspect d'entradas novas substanzialas duei vegnir persequitaus. La migliuraziun dalla situaziun finanziala sto haver l'emprema prioritad.

La cumissiun da gestiun ha repassau las posiziuns da respargn ed il suandont ei da remarcar:

1. Il preventiv preveda in augment da CHF 200'000 tier las entradas dallas taxas da diever. La realisaziun da quellas entradas egl onn 2015 ei ord nossa vesta incerta. La lescha sto vegnir surluvrada e sto silsuenter vegnir approbada dil cussegl. Plinavon ei quella midada dalla lescha suttamessa al referendum facultativ. A basa da quellas ponderaziuns dat ei aunc in ni l'auter crap da scarpetsch per che la lescha mondi aunc en vigur egl onn 2015. Igl ei bein pusseivel che quellas entradas san pér vegnir realisadas egl onn 2016.

Era ha il cussegl adina giavischau da sbassar il pei da taglia el mument che las taxas vegnan augmentadas. El niev preventiv ei ina midada dil pei da taglia buca risguardaus.

2. Divers pigns respargns ein buca substanzials ord vesta ch'ils cuosts ein mo vegni stuschai sin in auter onn.
3. El messadi dataus dils 5 da schaner 2015 fa la suprastonza la proposta d'aprobar il preventiv en concordanza cun la cumissiun da gestiun. La cumissiun da gestiun ha survegniu ils acts concernent il niev preventiv pér ils 5 da schaner 2015, aschia che la cumissiun ha gnanc giu la pussevludad d'informar la suprastonza sur dil resultat da siu pareri. Egl avegnir giavischau la cumissiun da gestiun da survegnir ad uras ils documents per saver tener en las prescripziuns.

Ultra da quellas remarcas essan nus dil mein ch'il niev preventiv corrispunda allas prescripziuns vertentes ed aschia propona la cumissiun d'aprobar il preventiv surluvrau."

Discussiun generala

Cussegli da vischnaunca

La suprastanza communal ha fatg ses pensums en connex cun surluvrar il preventiv 2015. Igl ei reussiu d'optimar quel e d'alzar il cash-flow, aschia che la finamira principala ei contonschida. Ussa eis ei impurtont ch'ei vegni era teniu bein casa.

Discussiun en detagi

Preventiv quen current 2015

Cto. 011.300.01 cussegli da vischnaunca

Cusseglier Alfred Spescha

Pér dapi paucs onns vegnan las sedutas dil cussegli da vischnaunca indemnissadas. Sco contribuziun dil cussegli da vischnaunca vid las mesiras da spargn propona el da strihar l'indemnisaziun per la sedutas dil cussegli da vischnaunca.

Suprastanza communal

Duei quella sligiazun valer mo pigl onn 2015 ni duei quell'indemnisaziun vegnir strihada a liunga vesta.

Cussegli da vischnaunca

L'indemnisaziun per las sedutas dil cussegli da vischnaunca duei vegnir strihada persistentamein cun reveder il regulativ d'indemnisaziun.

Decisiun

Cun 14 encounter 0 vuschs e neginas abstensiuns decida il cussegli da vischnaunca da strihar persistentamein il daner da seduta per las sedutas dil cussegli da vischnaunca e da reveder il regulativ d'indemnisaziun.

2 scolaziun e formazion

Cussegli da vischnaunca

Han las contractivas cun la vischnaunca da Medel concernent las contribuziuns dils scolars vid il menaschi da scola saviu vegnir terminadas? Co sepresenta il resultat dallas contractivas?

Suprastanza communal

La cunvegnientscha cun la vischnaunca da Medel ei vegnida suttascretta. Las indemnisiuns sepresentan aschia, che la vischnaunca da Medel separticipescha independentamein dil diember da scolars cun ina pauschala da frs. 3'000.-- vid la scoletta e frs. 30'000.-- vid il scalem superieur. Plinavon vegnan ils cuosts da scolaziun reparti en relaziun il diember dils scolars. Quella sligiazun vala per la scoletta ed il scalem superieur entochen ch'ei vegn necessari d'anflar ina sligiazun per tuts scolars da Medel.

Cto. 217.311.00 Mobiliar da scola

Cussegli da vischnaunca

En connex cun la presentaziun dalla fatschenta ha la suprastanza communal menziunau ch'ils puls pils scolasts stai previ egl emprem sboz dil preventiv sappien vegnir finanziai sur in fondo. Da tgei cassa/fondo speciala settracta ei cheu e cons da quels fondos zuppai dat ei aunc? Per regla duessen da quellas cumpras succeder sur il quen current e buca sur la bilanza.

Suprastonza communal

Igl ei previu da pagar ils pults sur la cassa che vegn spisgentada entras il recav ord la rimnada da pupi. Suenter ca. 40 onns eis ei indicau da remplazzar ils pults. A vesta ch'ins ha gia preparau quella cumpra ed igl ei strusch pusseivel da far respargns el menaschi dalla scola, ein ins sedecidius da finanziar ils pults sur la cassa da pupi.

Excepiu il conto da scola existan tenor enconuschientscha negins fondos specials che quels ch'ein enumerau ella bilanza dalla vischnaunca.

Cusseglier Flavio Murer

La cassa da pupi ei ina cassa che stat a disposiziun als scolars per occurrentzas specialas. Perquei eis ei buca en uorden ch'ins fa diever da quella cassa per finanziar la cumpra dils pults pils scolasts. Perquei propona el da comprar ils pults sur il quen current e d'alzar igl importo sut il cto. 217.311.00 per frs. 20'000.-- da frs. 10'300.-- sin frs. 30'300.--.

Cussegli da vischnaunca

La cassa da pupi duei star a disposiziun pils scolars e buca vegnir sbursada per la cumpra da mobiliar ni autres investiziuns. Davart expensas duei plinavon vegnir decidiu pér cura ch'ils daners stattan a disposiziun el rom dil preventiv ni dils credits concedi. Igl ei seguir prudent da nezegiar sinergias, denton san quellas vegnir realisadas pér cura ch'ils credits corrispondents ein concedi.

Suprastonza communal

L'empustaziun dils pults ei aunc buca succedida.

Decisiun

Cun 14 encounter 0 vuschs e neginas abstensiuns decida il cussegli da vischnaunca d'incorporar la cumpra dils pults pils scolasts el cto. 217.311.00, aschia che quei importo s'augmenta sin frs. 30'300.--.

Cto. 219.318.00 transports da scola

Cussegli da vischnaunca

La vischnaunca impunda en relaziun cul diember da scolars in'aulta summa pils transports da scola. La suprastonza communal duei ponderar co quels cuosts savessen vegnir optimai, aschibein ord vesta dil menaschi da scola, mo era dallas distanzas. Aschia ei il viadi pils scolars d'Acletta ordeifer il temps ch'il bus local cursescha buca pli cuorts ch'il viadi dils scolars da Mumpé Medel entochen al stradun dil Lucmagn.

El cass dils scolars da Mumpé Medel ston ins risguardar il tschancun dil tunnel ch'ei cumbinaus cun certas rescas, tgei ch'ei buca il cass tier ils ulteriurs viadis che succedan cumpleinamein el liber.

La suprastonza communal duei ponderar co quels cuosts savessen vegnir optimai.

Suprastonza communal

La cumbinazion dils transports da scola cun il menaschi da scola ei buca adina sempla. Tuttina han ins saviu sligiar igl urari da scola aschia, ch'ei basegna negins transports supplementars avonmiezdi. Suentermiezdi han ins stuiu anflar sligiaziuns supplementaras per mintgamai il gliendisdis ed il mardis. Vid ils cuosts dils transports da scola retscheiva la vischnaunca contribuziuns dil cantun. Las entradas leutier figureschan sut il cto. 219.461.00.

Cto. 310 Biblioteca populara

Cussegli da vischnaunca

Las expensas nettas per la biblioteca populara duein buca survargar la summa da frs. 30'000.--. A vesta d'in augment digl engaschi finanzial dalla vischnaunca en favur dalla biblioteca setschenta la damonda, schebein ei fuss buca opportun che instituziuns sco la ludoteca obtenessen in sustegn dalla vischnaunca.

Suprastonza communalala

Il preventiv duei vegnir observaus. Igl ei aschia che buca tuttas uras dallas bibliotecaras vegnan indemnisas. Per la suprastonza communalala fuss ei denton era impurtont che las vischnauncas vischinontas, dallas qualas la populaziun sa far diever dalla purschida dalla biblioteca, separticipassen cun ina contribuziun vid ils cuosts da menaschi dalla biblioteca.

A vesta dalla situaziun finanziala eis ei buca sempel d'estender il susteniment finanzial sin la ludoteca. Dil reminent sa era la ludoteca far diever gratuitamein dallas localitads en halla Cons.

Cto. 340.365.00 Deficit CSC/cantonament

Cussegli da vischnaunca

La suprastonza communalala ha schau elaborar differents studis che duessen vegnir realisai en favur d'in project cumplessiv. Perquei duess ins sespruar da reducir quellas investiziuns sil minimum necessari, denton cun canticular cun in project che risguarda in concept pigl entir areal dil CSC.

Suprastonza communalala

Las investiziuns previdas tenor la damonda indicada el messadi pregiudicheschian buca il project cumplessiv ni investiziuns futuras. En mintgacass eis ei indispensabel ch'ils urdeins el local da fitness sappien vegnir remplazzai.

Da menziunar ei ch'il cantun subvenziunescha las investiziuns el rom d'in project cumplessiv a basa dil concept Surselva 2030. Quei concept cuntegn sper aspects da promozion era tals da desister. Per projects inovativs stattan 80 mil. francs a disposiziun. Senza in concept regiunal obtegnan las vischnauncas neginas contribuziuns.

400 Spital regiunal

Suprastonza communalala

Bein preveda il preventiv pil quen da menaschi dil spital regiunal Surselva in mudest gudogn da ca. frs. 15'000.--. A vesta ch'il pazient ei da niev libers d'eleger en Svizra il spital per siu tractament, ei la vischnaunca obligada da separticipar cun 10% vid ils cuosts da hospitalisaziun. Ulteriuramein portan las vischnauncas ils cuosts per la finanziaziun dalla partiziun da pediatria dil spital a Glion. Plinavon ei vegniu decidiu da sanar 10 combras dil spital. La vischnaunca vegn cheu el rom da sias obligaziuns a stuer separticipar vid il quen d'investiziun.

Cto. 620.314.00 manteniment da vias

Cussegli da vischnaunca

Il respargn sut quei conto duei vegnir impundius en la sanaziun dallas vias. Suenter ch'il recuors en connex cun la procedura da contribuziuns ha saviu vegnir liquidaus san ins canticular cun las investiziuns.

Cto. 651.315.00 Contribuziun al bus local

Cussegli da vischnaunca

Cunquei ch'il bus local ei ina purschida spirontamein turistica, duei quella contribuziun vegnir cudischada sut la sparta 830 turissem e reclama. Quei era a vesta che la vischnaunca sa recaltgar contribuziuns supplementaras en connex cun las taxas da turissem novas.

Suprastonza communala

Las entradas supplementaras ord las taxas da turissem duein vegnir impundidas per purschidas novas enteifer la destinaziun. Tiel bus local setracta ei denton buca d'ina purschida nova. Schegie ch'il bus cursescha mo duront la stagiu turistica, vegn quel era duvraus stediamein entrais la populaziun indigena. Aschia fuss la finanziaziun spirontamein cun mieds finanzials ord la sparta turistica buca giustificada.

En connex cun la cunvegnientscha da prestaziun cun Sedrun Mustér Turissem vegn la suprastonza communal a ponderar co l'interessenza turistica sa vegnir involvida en la finanziaziun dil bus local. Evtl. savess quei era succeder cun contribuziuns directas davart l'interessenza turistica. En quei connex sa medemamein vegnir ponderau, schebein ina cumpart dallas entradas ord las taxas turisticas san vegnir impundidas per la finanziaziun dil bus local.

Cto. 710.434.00 taxas da diever

Cusseglier Wendelin Jacomet

A vesta dil fatg ch'ei vegn decidiu pér el decuors digl onn 2015 davart la revisiun dalla lescha davart igl allontanament e la purificaziun dallas auas para ei strusch pusseivel ch'in eventual augment dallas taxas s'effectueschi gia el quen 2015. El propona perquei da reducir las entradas el cto. 710.434.00 da frs. 635'000.-- sin frs. 435'000.--.

Suprastonza communala

Igl ei previu da suttametter la revisiun dalla lescha gia el decuors dil meins da mars 2015 al cussegli da vischnaunca. En quei cass fuss ei pusseivel da metter en vigur la revisiun sin miez digl onn. Il mument eis ei buca exclus ch'ins vegn buca da reussir enteifer quei temps.

Decisiun

Cun 4 encunter 7 vuschs e 3 abstensiuns decida il cussegli da vischnaunca en favur dalla proposta dalla suprastonza communalala. Igl importo da frs. 635'000.-- sut il cto. 710.434.00 vegn mantenus.

Sparta 810

Cussegli da vischnaunca

Vegn il gudogn ord il menaschi dalla cuminanza da maschinas forestalas dalla Cadi buca era repartius sin las vischnauncas participadas sco quei ei il cass tier igl uffeci funsil dalla Cadi?

Suprastonza communalala

Tenor la cunvegnientscha denter las vischnauncas vegn il gudogn applicaus per crear reservas en favur dil menaschi dalla cuminanza da maschinas sco era per la cumpra da maschinas. Il gerau vegn a sclarir ils detagls e rispunder a caschun dalla proxima seduta.

830 Turissem

Cussegli da vischnaunca

Tenor art. 24, al. 4 dalla lescha davart la taxa da hospes e la taxa da turissem ha la vischnaunca per la laver digl incasso il dretg sin ina provisiun. Nua ei quella entrada cudischada?

Suprastonza communalala

Quell'entrada vegn cudischada sut il cto. 020.451.00. Igl onn 2014 ha il secretari stuiu reducir l'incarica da taxaziun per cumpensar il congedi da maternitad dalla contabilista. Cheutras sereducescha quell'entrada igl onn 2015.

900 Taglias communalas

Cussegli da vischnaunca

Ein las entradas budgetadas sut la taglia alla fontauna, taglia sin gudogn da schischom e scumiada da maun a vesta dil svilup actual realisticas ni setracta ei cheu d'ina media?

Suprastonza communalala

A vesta dil svilup actual duessen las entradas ord la taglia alla fontauna restar stabilas. Era el futur eis ei da quintar cun scumiadas da maun denton ei quei svilup incerts. Pli incert ein las entradas ord la taglia sin gudogn da schischom. Las entradas ein vegnidias calculadas tenor las recumandaziuns dil „Verband der Gemeindesteuerämter des Kantons Graubünden“.

Cussegli da vischnaunca

El rom dallas mesiras da spargn ei era vegniu ad ureglia che la suprastonza communalala intendi da vender la casa da scola a Segnas. La scola da Segnas ei impurtonta per la veta culturala. La suprastonza communalala duei elaborar in concept co la casa savess vegnir nezegiada meglier. Evtl. dess ei era la pusseivladad d'augmentar las taxas da diever.

Suprastonza communalala

La vendita dalla casa da scola a Segnas astga en vesta allas mesiras da spargn necessarias buca esser in tabu. A vesta dall'incarica da spargnar adossada entras il cussegli da vischnaunca fuss ei ridicul, sche la vendita dalla casa da scola a Segnas vegness buca tratga en consideraziun. En mintgacass sto il diever vegnir augmentaus e cunquei era las entradas ord l'affittaziun. La pusseivladad ch'ina associazion dil vischinadi da Segnas surprendess la casa ed administrass quella ei buca exclaussa.

Preventiv quen d'investiziun 2015

Cto. 840.565.00 Project d'ennevar

Cussegli da vischnaunca

Pertgei figurescha negin importo sut quei conto pigl onn 2015? A vesta dall'impurtonza da quella fatschenta paress ei impurtont ch'il project vegni persequitaus vinavon.

Suprastonza communalala

Era sche quella fatschenta ei impurtonta per la vischnaunca, eis ei pigl onn current previu neginas investiziuns sin quei sectur. El decuors digl onn 2015 eis ei impurtont da realisar las premissas dalla planisaziun locala per ch'ins sappi el decuors dils onns vegnents cuntinuar cun la projectazion e realisaziun. Perquei basegna ei pigl onn 2015 negin importo sut quei conto.

La damonda davart ina contribuziun vegn tschentada sil pli baul el decuors digl onn 2016.

Cussegli da vischnaunca

Havess spitgau ina risposta en connex cul manteniment dallas sendas. Per certas sendas (p. ex. senda Mumpé Medel – Vergera) eis ei d'impurtonza che quellas sappien vegnir realisadas el decuors digl onn 2015.

Co eis ei previu da proceder en connex cun la tualetta publica a Mumpé Tujetsch?

Suprastanza communalia

Il program da lavur dil menaschi tecnic preveda la sanaziun d'entginas sendas. Las summas pil manteniment da quellas sendas figureschan el quen current.

Il project elaboraus per la sanaziun dalla tualetta a Mumpé Tujetsch ei memia cars. Denton vegn ins ad encuirir ina sligiazun cul menaschi tecnic.

Cto. 340.503.01 Sanaziun Center da sport e cultura (Quen d'investiziun)

Cusseglier Rico Tuor

Il credit da frs. 250'000.-- duei vegnir impundius sche pusseivel per realisar in preproject cun ina calculazion da cuosts. Cun excepcions dil remezzament dils urdeins pil local da fitness duei vegnir desistiu dallas investiziuns previdas. El suttametta suandonta proposta:

Il cussegli da vischnaunca duei conceder in credit da frs. 250'000.-- per investiziuns el fitness ed en investiziuns pertuccoint l'elaboraziun dil project cumplexiv e plan da finanziaziun.

Decisiun

Cun 12 encunter 2 vuschs e neginas abstensiuns approbescha il cussegli da vischnaunca la proposta da cusseglier Rico Tuor.

Dalla summa da frs. 250'000.-- sut il cto 340.503.01 vegnan impundi:

- frs. 65'000.-- per la sanaziun dils indrezs da fitness
- frs. 185'000.-- per l'elaboraziun dil project cumplexiv ed il plan da finanziaziun.

Approbaziun preventiv 2015

Cun 14 encunter 0 vuschs e 0 abstensiuns decida il cussegli da vischnaunca da:

1. *aprobar il preventiv 2015 cun suttametter quel al referendum facultativ conform ad. art. 21, lit. a dalla constituziun communalia;*
2. *conceder in credit a frs. 250'000.-- per sanar ils indrezs da fitness e per l'elaboraziun dil project cumplexiv ed il plan da finanziaziun pil Center da sport e cultura cun suttametter quella decisiun al referendum facultativ conform ad art. 21, lit. c dalla constituziun communalia.*

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Edgar Durschei

Ervin Maissen

3. Plan da finanzas 2016 – 2020 (messadis nr. 19- e 19.1-2013/2016)

Suprastonza communal

Cunquei che la suprastonza communal ha fatg sias indicaziuns en connex cun la presentaziun dil preventiv, desista ella dad ulteriuras cumpletaziuns tiel plan da finanzas ed investiziuns.

Cto 840.565.00 Project d'ennevar

Cussegli da vischnaunca

Schegie che la suprastonza communal ha tier la tractaziun dil preventiv menziunau ch'ins stoppi quintar el futur cun investiziuns en stabiliments d'ennevar, mauncan sut quei conto pils proxims onns importos per investiziuns ni contribuziuns.

Suprastonza communal

Tier la preparaziun dil plan d'investiziun ei la suprastonza communal stada restrictiva. Quei era a vesta che las prioritads ein aunc buca fixadas e ch'ils importos ein perquei era buca enconuschents. El decours dalla primavera vegn la suprastonza communal a suttametter al cussegli da vischnaunca ina gliesta da priorisaziun.

Construcziun bassa

Cussegli da vischnaunca

Pertgei ein las prioritads en connex cun la sanaziun da certas vias buca identicas cun quellas per la sanaziun dallas canalisaziuns, per exempl a Mumpé Medel?

Pertgei ein las vias forestalas buca integradas el plan d'investiziun?

Suprastonza communal

Ei dat situaziuns che la sanaziun dalla canalisaziun ei aunc pli urgenta che la sanaziun dalla via. A Mumpé Medel ei la sanaziun dalla via era dependenta dallas decisiuns dil cantun. Tenor urgenza sa la prioritad denton era semidar.

Las vias forestalas ein per part integradas en projects forestals.

La construcziun d'ulteriuras vias succeda en cumbinaziun cul project dalla meglieraziun funsila.

Cussegli da vischnaunca

Pertgei semigliura il grad d'atgna finanziaziun igl onn 2017?

Suprastonza communal

Igl onn 2017 sa la vischnaunca quintar cun entradas supplementaras en connex cun l'ovra hidraulica da Russein. Perquei eis ei previu ch'il grad d'atgna finanziaziun s'augmenti naven digl onn 2017.

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs e neginas abstensiuns decida il cussegli da vischnaunca da:

- prender enconuschientscha dil plan rullont da finanzas 2016 – 2020.

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Edgar Durschei

Ervin Maissen

3. Regulativ pil menaschi dil Center da sport e cultura: Revisiun parziale (messadi nr. 21-2013/2016)

Suprastonza communală

Ord vesta dalla suprastonza communală ei ina revisiun dil regulativ buca exnum necessaria. La proposta su ttamessa corrispunda ad in'incarica dil cussegli da vischnaunca.

Discussiun davart la debatta d'entrada

Cussegli da vischnaunca

Igl ei interessant che la suprastonza communală propona da reveder il regulativ en quei senn ch'il cussegli duei eleger la cumissiun da menaschi. Quella proposta stat en contradicziun cun las ponderaziuns el messadi nua che la suprastonza communală scriva ch'ei füssi meglier da mantener il sistem actual cun l'elecziun dalla cumissiun entras la suprastonza communală.

Suprastonza communală

A vesta dil fatg che la suprastonza communală less depolitisar la cumissiun da menaschi ei ella aunc adina dil mein ch'ei seigi pli prudent che la suprastonza communală elegi la cumissiun da menaschi.

Discussiun en detagi

Cussegli da vischnaunca

L'enumeraziun cun las cefras romanas pils singuls tetels ei da surluvrar.

Art. 3, al. 1 Principis d'organisaziun

Sin fundament dalla discussiun che occuora decida il cussegli da vischnaunca suandontamein:

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs e neginas abstensiuns.

¹Il CSC ei organisaus e vegn menaus tenor criteris economics. In eventual recav va alla vischnaunca. Las amortisaziuns vegnan risguardadas directamein el quen communal.

Art. 7, lit. e Obligaziuns e cumpetenzas

Cusseglier Flavio Murer

Propona d'adattar lit. e en quei senn che la cumissiun da menaschi propona l'elecziun dil meinafatschenta enstagl dall'elecziun dil meinafatschenta en concordanza cun la suprastonza communală.

Suprastonza communal

La formulaziun "proponer alla suprastonza communal" ei buca equivalenta cun la formulaziun "eleger en concordanza cun la suprastonza communal." El cass dalla proposta ei la suprastonza communal libra da decider. En cass dalla concordanza basegna ei il consentiment dad omisduis gremis.

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs e neginas abstensiuns decida il cussegl da vischernaunca d'adattar art. 7 lit. e sco suonda:

- e) Proponer alla suprastonza communal l'elecziun dil meinafatschenta.

Art. 8 Indemnisaziun

Cusseglier Livio Zanetti

Propona da mantener igl artechel 8.

Suprastonza communal

L'indemnisaziun dallas autoritads e dallas cumissiuns ei reglada el regulativ d'indemnisaziun, aschia ch'ei basegna buca ina tala reglementaziun en quest regulativ.

Decisiun

Cun 8 encunter 4 vuschs e 2 abstensiuns decida il cussegl da vischernaunca da mantener igl artechel 8.

Art. 10, al. 1 Direcziun

Cusseglier Flavio Murer

Propona da remplazzar la noziun, dil commember dalla suprastonza communal entras la noziun digl incumbensau dalla suprastonza communal.

Suprastonza communal

Sa s'accordar cun suandonta formulaziun che vegn surprida el regulativ.

¹La cumissiun CSC deleghescha la gestiun commerciala e tecnica ed il marketing ad ina direcziun che secumpona dil president, digl incumbensau dalla suprastonza communal ni d'in ulteriur commember dalla cumissiun da menaschi e dil meinafatschenta.

Art. 4 Cumposiziun

Suprastonza communal

Propona da revegnir ad artechel 4. Per l'execuziun dallas incaricas fa ei senn, sche la cumissiun da menaschi CSC vegn vinavon eligida entras la suprastonza communal.

Decisiun

Cun 9 encunter 5 vuschs e 0 abstensiuns decida il cussegl da vischernaunca che l'elecziun dalla cumissiun da menaschi CSC succedi vinavon entras la suprastonza communal, aschia che art. 4 secloma sco suonda:

Per la gestiun dil menaschi CSC ei la cumissiun da menaschi responsabla. Ella secumpona da tschun commembers, eligi dalla suprastonza communal. Il meinafatschenta assista allas sedutas cun vusch consultativa.

Decisiun

Cun 13 encunter 1 vusch e 0 abstensiuns approbescha il cussegli da vischnaunca la revisiun parziala dil regulativ pil menaschi dil Center da sport e cultura (CSC).

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Edgar Durschei

Ervin Maissen

Cussegli da vischunaunca 18-2013/2016
Seduta dils 16 da schaner 2015

President dil cussegli da vischunaunca

La proxima seduta dil cussegli da vischunaunca ha liug prevedentamein venderdis, ils 27 da fevrer 2015 en casa da scola a Segnas.

Plinavon fa il president allusiuun d'entginas occurrenzas che han liug il proxim temps a Mustér.

Pendenzas

Fatschenta/Sparta	Termin	Responsabel	Remarcas
Recav dil gudogn dalla cuminanza da maschinias forestalas Cadi	Ils 27 da fevrer 2015	Gerau Roger Tuor	
Priorisaziun dallas investiziuns, gliesta	Primavera 2015	Suprastanza communal	
Finanziaziun bus local cto. 651.315.00 Cumpart interessenza turistica	Preventiv 2016 November 2015	President communal	

Cussegli da vischunaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Edgar Durschei

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 25 da schaner 2015

C:\Users\maissen\Documents\Vischunaunca\Cussegli da vischunaunca\cussegli da vischunaunca 2013-2016\Protocols\Cus0016_18.docx